

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Constantin Alerguș,

Judecătorii – Ion Druță, Iurie Bejenaru,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpatul Ceaicovschi Ion și avocatul acestuia Guțu Teodor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Ceaicovschi Ion XXXXX,

născut la XXXXXXXXXXX, originar din sXXXXXXXX, domiciliat în XXXXXXXXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 18 martie 2014-până la 17 noiembrie 2014 (instanța de fond);*
- 2. de la 19 decembrie 2014-până la 17 aprilie 2015; de la 09 februarie 2016 – până la 09 martie 2016; de la 17 august 2017 până la 08 decembrie 2016; (instanța de apel);*
- 3. de la 18 iunie 2015 - până la 22 decembrie 2015; de la 17 mai 2016 – până la 12 iulie 2016; de la 23 februarie 2017- până la 31 mai 2017 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 17 noiembrie 2014, Ceaicovschi Ion a fost achitat de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.317 alin.(1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Ceaicovschi Ion a fost învinuit de faptul că, la 19 decembrie 2013, fiind persoană care execută pedeapsa cu închisoare în penitenciar de tip deschis, în baza sentinței Judecătoriei Orhei din XXXXXXXXXXX, urmărind scopul evadării din locul de detenție, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit, pe ascuns, sub pretextul plecării la locul de muncă SRL „XXXXXXXX”, nu s-a prezentat la locul de muncă unde era angajat în calitate de electrician, părăsind astfel locul de deținere Penitenciarul nr.9 Pruncul. În aceeași zi, după amiază, acesta a fost depistat pe str.Bănulescu Bodoni, 26 din mun.Chișinău, în nemijlocita apropiere a Procuraturii Generale.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de condamnare conform învinuirii formulate la 2 ani închisoare, iar potrivit art.85 Cod penal, definitiv să-i fie stabilită pedeapsa - 5 ani închisoare, argumentând că instanța neîntemeiat a dispus achitarea inculpatului fără a cerceta sub toate aspectele probele prezentate în sprijinul învinuirii. La fel, instanța nu a luat în considerație că însăși inculpatul a recunoscut faptul că s-a deplasat la Procuratura Generală fără a avea vreo permisiune, or dacă condamnatul era antrenat la muncă în afara penitenciarului și a părăsit samavolnic nu numai locul de muncă ci și perimetrul penitenciarului, acțiunile lui corect urmează a fi încadrate în baza prevederilor art.317 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2015, apelul declarat a fost respins, ca nefondat.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei, motivând că instanțele de fond, au dat o apreciere greșită probelor prezentate de acuzare, întemeindu-și concluzia doar pe declarațiile și versiunea înaintată de inculpat, care nu coroborează cu celelalte probe administrate pe caz.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22 decembrie 2015, recursul procurorului a fost admis, casată decizia și dispusă rejudecarea cauzei, pe motiv că instanța de apel, încălcând cerințele art.414 Cod de procedură penală, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului, ci doar s-a limitat la o motivare insuficientă și contrară probelor expuse în apel.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016, apelul declarat a fost respins, ca nefondat.

8. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel procurorul a declarat recurs ordinar, care a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare, invocând că instanța nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel, nu a dat o apreciere multilaterală și obiectivă probelor administrate, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 iulie 2016 recursul declarat a fost admis, casată total decizia contestată și dispusă rejudecarea cauzei de aceeași instanță în alt complet de judecată.

În argumentarea soluției Colegiul a reținut că instanța de apel în decizia adoptată doar a descris declarațiile martorilor acuzări fără a le da o apreciere în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală și fără a ține cont

de faptul că latura obiectivă a infracțiunii de evadare din locurile de detenție, presupune sustragerea de la privarea de libertate la care subiectul infracțiunii este supus, prin părăsirea locului de detenție, ori prin scăparea de sub pază, supraveghere, la care acesta se află supus, când deținutul părăsește locul de muncă, deși acesta putea să lucreze fără a fi păzit.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, apelul declarat a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță potrivit căreia Ceaicovschi Ion a fost condamnat în baza art. 317 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare.

În temeiul art. 85 Cod penal, prin cumulul parțial de sentințe la pedeapsa stabilită a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Orhei din 29.11.11, definitiv fiindu-i stabilită pedeapsa 2 ani și 2 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

11. Instanța de apel a constatat faptele incriminate lui Ciaicovschi Ion prin rechizitoriu și a reținut ca probe ce confirmă vinovăția acestuia de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 317 alin.(1) Cod penal, și anume: declarațiile martorilor Chirvas V., Bendos V., și Revenco M.; procesul-verbal nr. 14 din februarie 2013; comunicatul special emis de șeful interimar al Penitenciarului nr. 9 Pruncul la 20.12.2013; sentința Judecătorei Orhei din 29.11.2011; scrisoarea nr. 4/1635 din 12.06.2014; copia din caietele de evidență a permiselor condamnaților de la regim de resocializare și fără escortă; copia permisului nr. 37 din 18.02.2013.

Colegiul penal a conchis că versiunea inculpatului privind nevinovăția sa în săvârșirea infracțiunii incriminate se combate prin probele prezentate de acuzatorul de stat, care coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii de evadare din locurile de detenție, săvârșită de persoana care execută pedeapsa cu închisoare.

Instanța de apel a mai menționat că este greșită concluzia instanței de fond referitor la faptul că acțiunile lui Ciaicovschi I. nu întrunesc elementele infracțiunii incriminate, argumentând la acest capitol că inculpatul la 19.12.2013 nu s-a prezentat la locul de muncă la ora stabilită și nu a preîntâmpinat administrația penitenciarului despre faptul că se va deplasa în alt loc.

În consecință, Colegiul a reținut, că Ceaicovschi I. având statut de condamnat contrar Hotărârii Guvernului nr. 583 din 26.05.2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei care interzice condamnaților ce

beneficiază de dreptul de a se deplasa fără escortă sau însoțire: să părăsească zona locativă (...) obiectivul în orele de lucru, să frecventeze magazinele, organizațiile, instituțiile, apartamentele persoanelor private (...) fără permisiunea administrației penitenciarului s-a deplasat în alt loc (Procuratură) decât locul de muncă.

Drept urmare Colegiul a relevat, că instanța de fond nu a luat în considerație că în actele cauzei nu există nici o decizie a șefului penitenciarului prin care lui Ceacovschi I. i-ar fi fost permisă deplasarea în alt loc decât locul de muncă și nici o cerere a deținutului înaintată administrației în acest sens.

12. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recurs ordinar inculpatul și avocatul acestuia Guțu Teodor, care indicând temeiurile de drept prevăzute la pct. 8), 11) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În argumentarea soluției solicitate recurenții au invocat:

- fapta comisă de Ceacovschi I. nu întrunește elementele infracțiunii incriminate;

- locul de detenție a fost părăsit de inculpat pentru a adresa organelor de drept o plângere, dar nu cu scop de evadare;

- prin decizia administrației penitenciarului nr. 9 Pruncul din 27.12.2013 Ceacovschi I. a fost sancționat disciplinar pentru încălcarea pct. 5 din anexa nr. 20 al Hotărârii Guvernului nr. 583 din 26.05.2006, astfel că acesta este pedepsit de două ori pentru una și aceeași faptă.

13. În conformitate cu prevederile art.431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, acuzatorul de stat a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor ordinare declarate, solicitând declararea inadmisibilității acestora ca fiind vădit neîntemeiate, deoarece faptul că Ceacovschi R. a fost atras la răspundere disciplinară nu poate fi considerat ca o judecare anterioară în mod definitiv pentru aceeași faptă în sensul prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală.

14. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Drept temei pentru declararea recursurilor ordinare, s-au invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) și 11) Cod de procedură penală, din care rezultă că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când nu au fost întrunite elementele infracțiunii și persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă.

Colegiul constată că nici unul din temeiurile, la care se referă autorii recursurilor, nu este aplicabil din punctul de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Analizând probele descrise în punctul 11 al prezentei decizii, expuse și analizate în decizia instanței de apel din 08 decembrie 2016, Colegiul penal conchide că instanța de apel corect a concluzionat că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 317 alin. (1) Cod penal, este pe deplin dovedită.

În opinia Colegiului penal sunt neîntemeiate argumentele recurenților, precum că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

Sub aspect doctrinar, în viziunea instanței de recurs se regăsesc în acțiunile ce i se incriminează lui Ceaicovschi I., elementele laturii obiective a infracțiunii de evadare din locurile de detenție, ce presupune sustragerea de la privarea de libertate la care subiectul infracțiunii este supus, prin părăsirea locului de detenție, ori prin scăparea de sub pază, supraveghere, la care acesta este supus, când deținutul părăsește locul de muncă, deși acesta putea să lucreze fără a fi păzit.

Astfel, în speță, s-a stabilit că inculpatul nu s-a prezentat la locul de muncă la ora stabilită conform graficului, precum și nu a anunțat administrația penitenciarului despre faptul că se va deplasa în alt loc și anume la procuratură, or evadarea reprezintă o infracțiune formală și se exprimă prin părăsirea locului de detenție, altfel spus făptuitorul scapă de sub controlul special al organului autorităților publice și are posibilitatea de a acționa după propria voință și

motivul evadării nu are importanță pentru calificarea juridică a faptei, cu toate că are importanță pentru individualizarea răspunderii penale și a pedepsei.

Latura subiectivă a infracțiunii se caracterizează prin intenție directă, deci inculpatul sub pretextul plecării la întreprinderea SRL „Lideralim” unde era angajat a părăsit penitenciarul nr. 9 Pruncul, iar la locul de muncă nu s-a prezentat, deplasându-se după propria dorință în alt loc.

Prin urmare, Colegiul penal consideră justă concluzia instanței de apel prin care s-a indicat că prin comportamentul său Ceaicovschi I. s-a sustras cu bună știință de la executarea pedepsei privative de libertate, deoarece acesta conștientiza că are statut de condamnat, execută pedeapsa cu închisoarea, fapt care nu îi permite să se deplaseze unde dorește și când dorește după bunul său plac, or nu este clar care ar fi sensul pedepsei privative de libertate și care este modalitatea în care aceasta și-ar realiza scopul dacă condamnații și-ar permite să viziteze diferite localuri conform propriilor convingeri care le par necesare la moment.

Alegațiile apărării prin care se invocă că locul de detenție a fost părăsit de inculpat pentru a adresa organelor de drept o plângere, dar nu cu scop de evadare, nu pot fi reținute ca temei de achitare, deoarece în speță s-a constatat că Ceaicovschi I. având statut de condamnat avea obligații strict determinate fiindu-i interzisă părăsirea obiectivelor în orele de muncă, frecventarea magazinelor, organizațiilor instituțiilor sau apartamentele persoanelor private. Astfel, acesta nu doar s-a deplasat la Procuratura Generală pentru a înainta o plângere, iar ulterior s-a prezentat la locul de muncă, dar a lipsit de la serviciu până când a fost depistat și reținut de colaboratorii penitenciarului la orele 14⁴⁵.

La acest capitol Colegiul mai reține, că acțiunile inculpatului nu pot fi justificate prin necesitatea deținutului de a depune o plângere la Procuratură, de vreme ce aceasta ar fi putut fi expediată și prin intermediul corespondenței poștale.

Analizând decizia contestată prin prisma criticilor formulate de recurenți sub aspectul temeiului de drept prevăzut la pct. 11) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul reține că acest temei la fel nu persistă în speța discutată, or prin decizia administrației penitenciarului nr. 9 Pruncul din 27.12.2013 (f.d.213 vol. I) Ceaicovschi I. a fost sancționat *disciplinar pentru încălcarea regimului de executare a pedepsei*, cu transferarea la regim inițial și nu pentru evadare din locurile de detenție.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs reține, că în astfel de circumstanțe nu poate fi invocat principiul „non bis in idem” ca temei de pronunțare a unei sentințe de achitare, or potrivit prevederilor alin. (2) art. 245 Cod de executare, răspunderea disciplinară nu exclude răspunderea penală sau civilă a persoanelor condamnate.

Generalizând cele menționate mai sus Colegiul conchide că circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, iar hotărârea atacată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, astfel că, prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursurilor declarate de inculpatul Ceaicovschi I. și avocat acestuia Guțu T., dispunând inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

15. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul Ceaicovschi Ion și avocatul acestuia Guțu Teodor împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui *Ceaicovschi Ion*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 29 iunie 2017.

Președinte

Constantin Alerguș

Judecătorii

Ion Druță

Iurie Bejenaru